

Reagerer kommuner på udligningsordningens incitamenter?*

Af

Eva Rye Johansen

De Økonomiske Råds sekretariat, erj@dors.dk

og

David Tønners

De Økonomiske Råds sekretariat, dat@dors.dk

Keywords: Kommunal udligning; kommunale tilskyndelser; fleksjob; ufaglærte

JEL codes: H71, H76, J29

Resumé

Den kommunale udligningsordning udjævner forskelle mellem kommunerne i de økonomiske vilkår. Denne artikel belyser udligningsordningens betydning for den enkelte kommunes økonomiske tilskyndelse til at hjælpe ledige i beskæftigelse og undersøger, om kommunerne reagerer på udligningsordningens tilskyndelser i forhold til beskæftigelse og uddannelse. Analysen anvender registerdata og udnytter en reform af udligningsordningen i 2021, der mindskede tilskyndelserne til at få ufaglærte i uddannelse og ledige i fleksjob for nogle kommuner, mens tilskyndelserne var uændrede i andre kommuner. Samlet tegner analyserne et billede af, at kommunerne ikke reagerer på udligningsordningens tilskyndelser, men der er dog for ufaglærtes uddannelse tegn på, at nogle kommuner har reageret.

* Denne artikel bygger på kapitel V i Dansk Økonomi, efterår 2025 og dertilhørende baggrundsnotater. Forfatterne vil gerne takke formandskabet for De Økonomiske Råd, Morten Førreisdahl, Morten Holm, Nicolai Kaarsen og kollegaer i De Økonomiske Råds Sekretariat. Herudover takkes Christian Emil Riisberg og Konrad Juel Thide for fremragende forskningsassistance.

1. Introduktion

Der er betydelige forskelle i kommunernes økonomiske vilkår. Den kommunale udligningsordning har til formål at udjævne disse forskelle, jf. Pedersen (2025), og den er central i forhold til, at alle kommuner kan yde omtrent samme serviceniveau for den samme skattesats. Udligningsordningen trækker dog også i retning af at svække den enkelte kommunes tilskyndelse til at forbedre de økonomiske vilkår. Denne artikel er efter forfatterens viden den første til at undersøge, om udligningsordningens tilskyndelser påvirker mål for kommunernes indsats.

Artiklen præsenterer først en beskrivelse af den enkelte kommunes umiddelbare gevinst ved, at en ledig overgår til beskæftigelse, når der tages højde for udligningsordningen. Som konsekvens af udligningsordningen er der tilfælde, hvor den enkelte kommune lider et umiddelbart økonomisk tab, når en ledig kontanthjælpsmodtager overgår til beskæftigelse. Dernæst undersøges det, om kommunerne reagerer på den kommunale udligningsordnings økonomiske tilskyndelser ved hjælp af to begivenhedsanalyser af en reform af udligningsordningen med virkning fra 2021. Udligningsordningen udjævner blandt andet økonomiske forskelle mellem kommuner ved at uddele beløb til kommuner afhængigt af antal personer, der lever op til forskellige socioøkonomiske kriterier. Reformen ændrede på beløbene for nogle kommuner, mens beløbene var stort set uændrede for andre kommuner.

I begivenhedsanalysen fokuseres først på de ændrede tilskyndelser vedrørende beskæftigelse ved at undersøge, om overgangen til fleksjob påvirkes for personer uden for beskæftigelse i kommuner med mindskede tilskyndelser relativt til kommuner med uændrede tilskyndelser. Kommunerne er centrale i at hjælpe borgere i fleksjob, og derfor kan kommunerne potentielt reagere på ændrede tilskyndelser ved at være mindre tilbøjelige til at tildele fleksjob. Dernæst fokuseres på tilskyndelserne vedrørende uddannelse ved at undersøge, om færre ledige ufaglærte begyndte i uddannelse i kommuner med mindskede tilskyndelser relativt til kommuner med uændrede tilskyndelser. Der anvendes registerdata til at identificere personer uden for beskæftigelse, der begyndte i fleksjob, og ledige ufaglærte, der begyndte i uddannelse, i hver af kommunegrupperne, hvorefter de følges før og efter reformen i begivenhedsanalysen.

Samlet tegner analyserne et billede af, at kommunerne ikke reagerer på udligningsordningens tilskyndelser angående beskæftigelse og uddannelse. Specifikt finder analysen af overgang til fleksjob ingen tegn på, at kommunerne reagerer på udligningsordningens tilskyndelser, mens der for analysen for ufaglærte er visse indikationer af, at kommunerne ændrer adfærd. Estimerne er dog kun på kanten af at være statistisk signifikante på 10 pct. niveau. I følsomhedsanalyser findes signifikante estimater på 5 pct. niveau for nogle kommuner i nogle år.

2 REAGERER KOMMUNER PÅ UDLIGNINGSORDNINGENS INCITAMENTER ?

Resultaterne kan afspejle forskellige forhold, herunder at beskæftigelsesindsatsen i høj grad har været underlagt nationalt bestemte krav. Med aftalen om en beskæftigelsesreform fra 2025 får kommunerne imidlertid flere frihedsgrader i den aktive beskæftigelsesindsats og dermed i højere grad mulighed for at reagere på økonomiske incitamenter fremover.

I et bredt perspektiv bidrager denne artikel til litteraturen om kommunernes reaktion på økonomiske tilskyndelser. Her er Pedersen mfl. (2019) studiet tættest på denne artikel; i den findes der indikationer på, at kommunerne reagerede på en refusionsomlægning i 2016. I et mere snævert perspektiv er artiklen den første til at belyse kommunernes reaktion på udligningsordningens økonomiske tilskyndelser. Artiklen starter med at beskrive den institutionelle kontekst i afsnit 2. Afsnit 3 beskriver data, afsnit 4 metoden og afsnit 5 resultaterne. Endelig samler afsnit 6 op og diskuterer resultaterne.

2. Den kommunale udligningsordning

2.1. Kommunernes økonomiske tilskyndelser og relateret litteratur

Økonomiske tilskyndelsers påvirkning på kommunernes adfærd kan forstås indenfor den såkaldte principalagent teoriramme, jf. Andersen mfl. (2017). I dette tilfælde tilsiger teorien, at den enkelte kommune (agenten) vil vælge sin ressourceindsats ved at afveje dens egen økonomiske gevinst, når en ledig overgår til beskæftigelse, mod de omkostninger, der er forbundet med den aktive beskæftigelsesindsats under hensyntagen til de nationale regler. Det essentielle i dette tilfælde er, at den enkelte kommune vil agere ud fra dens egen økonomiske gevinst ved, at en ledig overgår til beskæftigelse og ikke ud fra den samlede samfundsøkonomiske gevinst. Der er flere årsager til, at disse kan afvige fra hinanden, herunder indretningen af udligningssystemet, statslig refusion af overførselsudgifter, samt at en del af gevinsten i form af skatteindtægter går til staten.

Reformkommissionen (2023) har ved hjælp af et regneeksempel peget på, at indretningen af udligningssystemet kan medføre, at den enkelte kommunes gevinst ligefrem er negativ, når ledige overgår til beskæftigelse i et begrænset omfang.

Der er dog også flere forhold, der kan betyde, at kommunernes indsats overfor den enkelte ikke kun fastlægges ud fra et rent økonomisk hensyn. Eksempelvis varetages den konkrete beskæftigelsesindsats af sagsbehandlere, som kan være drevet af fagprofessionelle normer i højere grad end kommunens økonomiske incitamenter, jf. Andersen (2017). Dette er dog ikke i modstrid med, at kommunens overordnede ressourcetilskudninger kan blive påvirket af økonomiske incitamenter.

I Danmark er der kun sparsom viden om, hvorvidt kommunerne i praksis reagerer på tilskyndelser. Der er efter forfatterens viden ingen eksisterende studier af kommunernes reaktion på udligningsordningens tilskyndelser. Pedersen mfl. (2019) er studiet tættest på denne artikel. Her anvendes et før/efter-design til at

undersøge effekten af at omlægge kommunernes refusionsordning, og resultaterne viser, at der er tegn på, at kommunerne reagerede. Studiet kan dog ikke udelukke, at resultatet kan skyldes f.eks. konjunkturer. I modsætning hertil anvendes i denne artikel en tilgang, hvor der eksplicit er en kontrolgruppe over alle årene. I et andet studie, Dørken mfl. (2008), undersøges effekterne af en omlægning af refusionen af kontanthjælp i 2006. I studiet findes det, når der korrigeres for konjunkturforhold, at de ændrede tilskyndelser ikke førte til et øget aktiveringsomfang for kommunerne under ét, men at det var tilfældet i nogle kommuner – særligt kommuner med et lavt beskatningsgrundlag. Det kan tyde på, at særligt de økonomisk mest pressede kommuner reagerer på økonomiske incitamenter.

I et oversigtsstudie af styringsinstrumenter i beskæftigelsesindsatsen konkluderer Thuesen og Bille (2017) ud fra både danske og internationale studier, at incitamenter rettet mod det kollektive niveau generelt påvirker aktørernes adfærd. Erfaringer fra Sverige og Tyskland tyder på, at decentralisering af beskæftigelsesindsatsen har medført en ændret adfærd i retning af at forbedre de lokale enheders budgetter på bekostning af de statslige budgetter, jf. Lunding og Skedinger (2004) og Mergele og Weber (2020). Det er konsistent med, at principalagent forhold i praksis har betydning for tilrettelæggelsen af beskæftigelsesindsatsen lokalt. Broersma mfl. (2011) har undersøgt fordelene ved at uddelegere den sociale understøttelse til kommuner i Holland. De finder små, positive effekter.

2.2. Den kommunale udligningsordnings opbygning

Den kommunale udligningsordning er bygget op om en generel ordning og nogle særlige ordninger. Denne artikel fokuserer på elementer i den generelle ordning. Denne består i hovedtræk af en udligning af udgiftsbehovet og en udligning af beskatningsgrundlaget. For både udligningen af udgiftsbehovet og beskatningsgrundlaget gælder, at kommunen kompenseres ud fra forskellen mellem kommunens beregnede indtægts-/udgiftsbehov og landsgennemsnittet.

Udgiftsbehovet opgøres som summen af et beregnet demografisk og et beregnet socioøkonomisk udgiftsbehov. Det demografiske udgiftsbehov afspejler kommunens udgifter til aldersrelaterede serviceydelser som børnepasning, folkeskole og ældrepleje og beregnes ud fra kommunens alderssammensætning. Det socioøkonomiske udgiftsbehov afspejler udgifter relateret til kommunens socioøkonomiske belastning og beregnes ud fra 18 målbare kriterier.

Denne artikel fokuserer på fire af disse kriterier, som afhænger af kommunens borgeres beskæftigelse og uddannelsesniveau. Samlet udgør de fire kriterier 46 pct. af den samlede vægt for de 18 kriterier. For beskæftigelse (der i analysen indgår ved fleksjob) fokuseres på kriteriet for 20-59-årige uden beskæftigelse og kriteriet for lav indkomst, mens der for uddannelse fokuseres på kriteriet for 25-49-årige personer uden erhvervsuddannelse og kriteriet for børn i familier, hvor forsørgerne har lav uddannelse, jf. Indenrigs- og sundhedsministeriet (2024).

4 REAGERER KOMMUNER PÅ UDLIGNINGSORDNINGENS INCITAMENTER ?

Det socioøkonomiske udgiftsbehov beregnes ved at fordele 33 pct. af kommunernes samlede udgifter mellem kommunerne afhængigt af kommunens sociale belastning målt ved de 18 kriterier, jf. ligning (1). For en given kommune k og et givet år t opgøres det samlede socioøkonomiske udgiftsbehov som:

$$SUB_{k,t} = 0,33 \cdot B_t \cdot \sum_i g_{i,t} \frac{n_{i,k,t}}{n_{i,t}} \quad (1)$$

jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2024), hvor i angiver det enkelte kriterie. B_t angiver de samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter, $g_{i,t}$ angiver vægten for kriterie i , $n_{i,k,t}$ angiver antallet i kriterie i i kommune k og $n_{i,t}$ angiver antallet i kriterie i for hele landet.

Ud fra det socioøkonomiske udgiftsbehov kan det beregnes, hvor meget en kommunes nettoudligningsbeløb påvirkes, hvis antallet af borger i et af kriterierne forøges eller formindskes med en person. I denne artikel benævnes dette udligningsbeløbet for kriteriet. I 2021, der er det første år med den eksisterende ordning, beregnes udligningsbeløbet for en borger uden for beskæftigelse til omkring 61.000 kr., udligningsbeløbet for en borger med lav indkomst til omkring 44.000 kr., og udligningsbeløbet for en gennemsnitlig ufaglært borger til omkring 121.000 kr., jf. tabel A.1, A.2 og A.3 i bilaget.

2.3. Udligningsordningen og kommunens tilskyndelse til beskæftigelse

På grund af udligningsordningens indretning, øges kommunens nettoudligningsbeløb, hvis antallet af personer uden for beskæftigelse eller ufaglærte forøges, mens det omvendt mindskes, hvis borgere overgår til beskæftigelse eller opnår en uddannelse. I det følgende illustreres betydningen af udligningsbeløbene for kommunens økonomi, når borgere overgår fra ledighed til beskæftigelse. Her vises beregninger for kommunens umiddelbare budgetvirkning, idet der blandt andet tages højde for, at kommunen får lavere udgifter til indkomstoverførsler, højere skatteindtægter og færre udgifter til aktivering, samt at de mister et udligningsbeløb. Der tages ikke højde for eventuelle afledte effekter af f.eks. forbedret helbred eller mindre kriminalitet som følge af overgang til beskæftigelse og uddannelse. Såfremt disse er positive, kan det forbedre den samfundsøkonomiske gevinst såvel som kommunernes gevinst, jf. Arendt og Bolvig (2015).

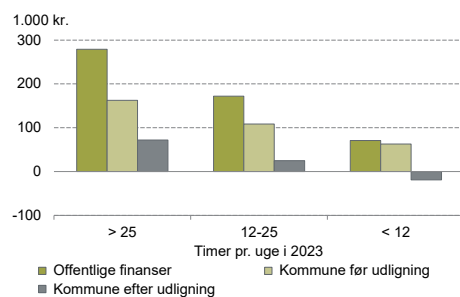
Til beregningerne tages udgangspunkt i registerdata over alle personer i Danmark, der var ledige i størstedelen af 2022 og overgik til beskæftigelse i mindst ti måneder i 2023. Ledige anvendes her i en bred definition og omfatter dagpenge-modtagere såvel som modtagere af kontanthjælp og lignende ydelser. Personerne opdeles i tre grupper afhængigt af, hvor stort beskæftigelsesomfang, de overgik til: Fuldtidsbeskæftigelse med over 25 timer om ugen i gennemsnit over året, deltidbeskæftigelse med mellem 12 og 25 timer om ugen og en gruppe, hvor beskæftigelsesomfanget er mindre end 12 timer om ugen.

Det konkrete beløb, kommunen mister i udligning for en borger, afhænger af, hvor mange kriterier i udligningsordningen, der påvirkes. I illustrationerne antages alle personer at reducere kommunens udligningsbeløb med ca. 65.000 kr. som følge af, at antallet af personer uden beskæftigelse reduceres.¹ Yderligere tages der højde for, at kommunen mister et beløb på ca. 56.000 kr. for nogle personer, da antallet af personer med lav indkomst påvirkes. Endelig tages der også højde for udligningen af beskatningsgrundlaget.

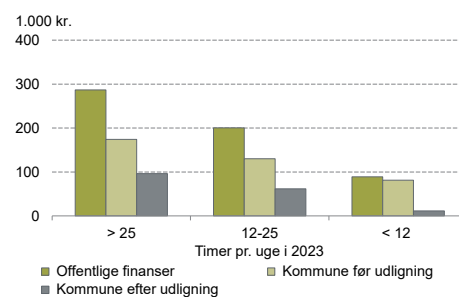
I gennemsnit forbedres de offentlige finanser med lidt over 275.000 kr., når en ledig på kontanthjælp overgår til fuldtidsbeskæftigelse, jf. figur 1. Gevinsten for den enkelte kommune er imidlertid væsentligt mindre. Det skyldes i særdeleshed, at en del af den mindre udgift til overførsler tilfalder staten på grund af refusion, og at det kun er en del af skatteindtægterne, der tilfalder kommunen. Når der endvidere tages højde for det mistede udligningsbeløb, falder gevinsten for den enkelte kommune yderligere og er omkring 70.000 kr.

Figur 1. Nettogevinst ved overgang til beskæftigelse

Figur A. Kontanthjælpsmodtageres

Figur B. Dagmodtageres

Anm. Figuren viser beregnede gennemsnitlige virkninger af, at personer, der var ledige i 2022, overgik til mindst 10 måneders beskæftigelse i 2023. x-aksen angiver beskæftigelsesomfanget i 2023. *Offentlige finanser* angiver den samlede virkning på de offentlige finanser. *Kommune før udligning* angiver den enkelte kommunes nettogevinst, før der tages højde for udligningssystemet. *Kommune efter udligning* angiver den enkelte kommunes nettogevinst, når der tages højde for udligningssystemet. I gruppen af personer, der modtog dagpenge, indgår også personer, der modtog ledighedsydelse i 2022. Ledighedsydelse modtages af en borger, der er godkendt til fleksjob, men som ikke er ansat i et fleksjob.

Kilde: DØR (2025)

1. Beløbet henviser til beløbet for 2024. Det præcise beløb varierer fra år til år afhængigt af antal borgere i kriteriet. Derfor er beløbet ikke det samme som for 2021.

6 REAGERER KOMMUNER PÅ UDLIGNINGSORDNINGENS INCITAMENTER ?

Langt fra alle kontanthjælpsmodtagere overgår til fuldtidsarbejde. En stor del overgår til beskæftigelse i et mindre omfang. For dem ser kommunens gevinst væsentligt anderledes ud. Faktisk har kommunen i gennemsnit et nettotab, når en kontanthjælpsmodtager overgår til beskæftigelse i mindre end 12 timer om ugen. Dette skyldes primært udligningsordningen og det forhold, at det mistede udligningsløb er det samme uanset beskæftigelsesomfanget.

Størstedelen af de personer, som kommunen har et nettotab for, er personer, der overgår til fleksjob, jf. figur A.1 i bilaget. Det skyldes, at kommunen stadig har væsentlige udgifter til disse personer, da fleksjobbets omfang ofte er begrænset, og der stadig udbetales et tilskud fra kommunen.

I den efterfølgende analyse betragtes også ændringen i tilskyndelserne, når ufaglærte overgår til uddannelse. Det formelle kriterie er for alle ufaglærte, og ufaglærte under uddannelse tæller stadig med i kriteriet. Der er ikke foretaget tilsvarende beregningseksempler for overgangen til uddannelse. Ultimativt er interessen i budgeteffekten på overgangen fra ufaglært til en faglært/uddannet person. Uddannelse kan i gennemsnit forventes at medføre lavere ledighed og højere beskæftigelse. Ovenstående analyser peger dog på, at kommunens nettogevinst ofte vil være under 120.000 kr. Uddannelse kan også medføre højere løn, men udligningsordningen indebærer, at mindst 75 pct. af indtægtsgrundlaget udlignes. Derfor vil kommunens økonomi ofte blive negativt påvirket på grund af udligningsordningen, når kommunens voksne borgere færdiggør en uddannelse

3. Data

I begivenhedsanalysen udnyttes registerdata for individers bopælskommune, beskæftigelse og uddannelse i perioden 2015-2024. Dette kombineres med de ændringer i de økonomiske tilskyndelser, en reform af udligningsordningen i 2021 gav anledning til. Der fokuseres på to kriterier relateret til beskæftigelse og to kriterier relateret til uddannelse. For at adressere hvert af disse områder så præcist som muligt foretages analysen separat for hver gruppe. Yderligere fokuseres på grupper, der har kontakt til kommunen for at sandsynliggøre, at en eventuel effekt går igennem kommunens ændrede adfærd. For hver af grupperne fokuseres på et udfald, der observeres i registerdata: hhv. overgang til fleksjob og overgang til uddannelse. Disse udfald og kommunens mulige handlemuligheder i relation til udfaldene diskuteres herunder. Bemærk, at der kan være reaktioner for andre grupper end de undersøgte eller for andre udfald.

3.1. Fleksjob

Et fleksjob er et almindeligt job på særlige vilkår, hvor der tages højde for en nedsat arbejdsevne, jf. Bredgaard og Holt (2025). Arbejdsgiveren udbetaler løn for det arbejde, der faktisk udføres, mens kommunen udbetaler et tilskud til personen ansat i fleksjob for den nedsatte arbejdsevne. Da personen i fleksjob er ansat i et almindeligt job, tælles personen med som beskæftiget i udligningsordningen og udgår således fra kriteriet for at være uden beskæftigelse på trods af, kommunen fortsat har udgifter i forbindelse hermed i form af fleksløntilskud. I analysen måles fleksjob fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, der opgør et individs primære arbejdsmarkedstilknnytning i slutningen af november hvert år. Antallet af personer ansat i fleksjob er steget med ca. 50 pct. fra 2015 til 2023, jf. DØR (2025). Dette er på trods af, at kommunen i gennemsnit har et nettotab, når borgere overgår til fleksjob, jf. afsnit 2.3.² For at undersøge overgangen fra at være uden for beskæftigelse til fleksjob udtrækkes en population af individer, der er uden beskæftigelse, jf. udligningsordningens kriterie. Dette inkluderer 20-59-årige, der ikke er i beskæftigelse målt ud fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Dermed dækker populationen blandt andet over dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, mens uddannelsessøgende og førtidspensionister ikke er inkluderet. Uddannelsessøgende ekskluderes, da de ikke er en del af udligningsordningens kriterie. I forhold til populationen er det vigtigt at bemærke, at 24 pct. af den udtrukne population også falder i kriteriet for lav indkomst, hvorfor kommunen modtager et større udligningsbeløb for disse individer.

3.2. Ufaglærtes uddannelse

Ufaglærte henviser i denne artikel til individer med højeste fuldførte uddannelse som manglende eller grundskole. Uddannelsesniveaet måles fra Danmarks Statistiks opgørelse over befolkningens uddannelse pr. 1. oktober i et givent år. I analysen fokuseres der på, om ufaglærte begynder i uddannelse, hvor uddannelse måles via en indikator for, om man er indskrevet på en uddannelse. Uddannelse omfatter her alle former for uddannelse, men ikke korterevarende kurser som AMU-kurser. Der ses på påbegyndt uddannelse i stedet for færdiggjort uddannelse, da der er forholdsvis kort tid efter reformen til udfaldet senest observeres, hvorfor kun få kan forventes at have færdiggjort en uddannelse. Effekten på færdiggjort uddannelse vil desuden også afspejle frafald, hvilken den enkelte kommune ikke kan forventes at kunne påvirke.

I dag er der en række ordninger, som er målrettet uddannelse for ufaglærte. Det drejer sig f.eks. om retten til at modtage 110 pct. dagpenge, hvis man tager udvalgte uddannelser eller muligheden for voksenlærlingeordningen. Yderligere er uddannelse en aktiveringsindsats for ledige.

2. Dog er det ikke alle nye personer ansat i fleksjob, der tilgår fra ledighed

I perioden 1985-2015 steg andelen af alle ufaglærte i uddannelse fra omkring 6 pct. til omkring 18 pct., jf. DØR (2025). Siden 2015 er udviklingen først stagneret, og siden 2020 er andelen faldet. Ændringer i andelen af ufaglærte i uddannelse har de seneste år også været højt korreleret med beskæftigelsesgabet som defineret ved forskellen mellem den faktiske beskæftigelse og DØR's beregnede strukturelle beskæftigelse, jf. DØR (2025). Dette indikerer, at ufaglærtes valg om at tage en uddannelse ofte påvirkes af mulighederne for beskæftigelse. For at undersøge ufaglærtes overgang til uddannelse udtrækkes en population af 20-45-årige ledige ufaglærte. Dette er lidt yngre end udligningsordningens kriterie for at tage højde for, at uddannelse måles som påbegyndt frem for færdiggjort uddannelse. Ledige anvendes her igen som en bred definition, der omfatter arbejdsløse og modtagere af kontanthjælp og lignende ydelser defineret ud fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Der fokuseres på ledige ufaglærte, da denne gruppe mest oplagt har kontakt til kommunen via kommunens jobcenter, der kan rådgive og oplyse om uddannelse.

4. Metode

Analyserne udnytter variation i udligningsordningens tilskyndelser fra en reform af udligningsordningen i 2021. Reformen ændrede blandt andet udligningsbeløbene (og dermed tilskyndelserne) for kriterierne for beskæftigelse og uddannelse for nogle kommuner, mens udligningsbeløbene var stort set uændrede for andre kommuner. I dette afsnit beskrives først reformen og herefter den empiriske strategi for at udnytte reformens variation til at identificere effekten af ændringen i kommunernes tilskyndelser på antal personer i fleksjob og ufaglærte i uddannelse.

4.1. Reform af udligningsordningen

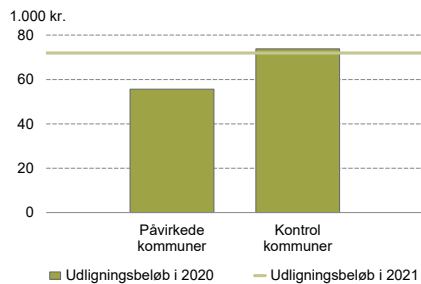
Udligningsordningen blev ændret med virkning fra 1. januar 2021 på grundlag af en reform. Denne blev vedtaget i maj 2020, og de nye regler for udligningssystemet blev offentliggjort kort herefter. I analyserne antages det, at kommunerne først reagerer på ændringen i tilskyndelserne fra reformen trådte i kraft d. 1. januar. Dermed antages et vist lag fra vedtagelsen til, at kommunerne reagerer på ændringen. Før reformen afhang udligningsbeløbene af, hvilke regler for udligning kommunen var omfattet af. Alle kommuner var omfattet af et grundbeløb for udligning, mens udvalgte kommuner også var berettiget til forskellige tillægsbeløb. I praksis var der tre forskellige kommunegrupper, jf. tabel A.1, A.2 og A.3 i bilaget:

1. Gruppen af kommuner, der kun var omfattet af grundbeløbet og dermed havde et lavt udligningsbeløb for både ufaglærte og fleksjob.
2. Gruppen af kommuner, der var omfattet af grundbeløbet og et tillægsbeløb for kommuner med højt strukturelt underskud. Dette var et mellemstort beløb for ufaglærte og et højt beløb for fleksjob.
3. Gruppen af kommuner, der var omfattet af grundbeløbet og et tillægsbeløb for kommuner omfattet af hovedstadsudligningen. Dette var et mellemstort beløb for fleksjob og et højt beløb for ufaglærte.

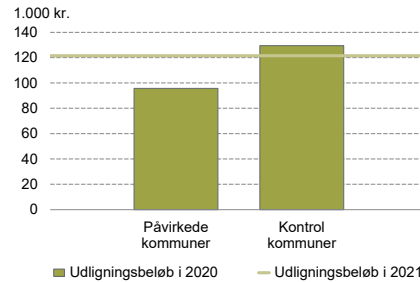
Efter reformen blev udligningsbeløbene ens for alle kommuner og på niveau med det høje beløb. Det var et mål for reformen, at udligningsbeløbene skulle harmoniseres, mens niveaue for udligningsbeløbene var mere tilfældige. De nye udligningsbeløb skyldes således både, at vægtene for kriterierne blev ændret, og at udligningsprocenten blev ændret, jf. tabel A.1, A.2 og A.3 i bilaget. Reformen betød, at udligningsbeløbene steg i kommuner, der før havde haft et udligningsbeløb lavere end det maksimale beløb, jf. figur 2.

Figur 2. Udligningsbeløb for personer uden for beskæftigelse og ufaglærte før og efter udligningsreformen.

Figur A. Udligningsbeløb for personer uden beskæftigelse

Figur B. Udligningsbeløb for ufaglærte uden beskæftigelse

Anm.: 2024-priser. Udligningsbeløbet i figur A er udregnet ud fra kriterierne for 20-59-årige uden beskæftigelse og lav indkomst i tre ud af fire år. Beløbet afspejler den gennemsnitlige analysepopulation, hvor alle er i kriteriet for 20-59-årige uden beskæftigelse, og 24 pct. også er i kriteriet for lav indkomst. Udligningsbeløbet i figur B er udregnet for kriterierne for personer uden erhvervsuddannelse og børn af ufaglærte forældre med lav uddannelse. Beløbene for gruppen af kontrolkommuner er beregnet for to forskellige kommunegrupper og vægtes med antal personer i hver gruppe.

Kilde: DØR (2025)

Der var dog kun få kommuner med det lave udligningsbeløb, hvorfor de to grupper med en stigning i udligningsbeløbet betragtes under ét i de primære analyser. I supplerende analyser betragtes grupperne separat. Der var en stærk sammenhæng mellem en kommunes geografiske placering og niveauet for udligning før reformen, jf. figur A.2 i bilaget. Derfor kan selve ændringen i udligningsbeløbet ikke ses som tilfældig, men timingen af ændringen kan ses som tilfældig og ikke motiveret i kommunens specifikke forhold og udvikling.

Disse udregninger ser bort fra udligningen af indtægtssiden. Udligningen af indtægtssiden ændrede sig også i forbindelse med reformen; hvor den før var underlagt samme udligning som udgiftsbehovet, blev den ensrettet på tværs af kommuner. At der ses bort fra indtægtsudligningen bør ikke påvirke resultaterne i nævneværdigt omfang, da ændringen i indkomst og dermed den kommunale skatteindtægt ved overgangen til fleksjob hhv. uddannelse er forholdsvis beskedne for de grupper, der indgår i analysen.

4.2. Empirisk strategi

For at undersøge om der er en kausal effekt af udligningsordningens tilskyndelser, anvendes en begivenhedsanalyse. Der fokuseres dels på personer uden for beskæftigelse, der starter i fleksjob, dels på ledige ufaglærte, der starter i uddannelse. For hver af disse to sammenlignes udviklingen i kommuner med en stigning i udligningsbeløbet med udviklingen i kommuner med uændret udligningsbeløb.

Formelt set estimeres:

$$y_{ikt} = \alpha + \sum_{e=2016}^{2019} \beta_t^{før, stigning} 1[t = e] \lambda_{ik}^{stigning} + \sum_{e=2021}^{2023} \beta_t^{efter, stigning} 1[t = e] \lambda_{ik}^{stigning} + \gamma_t + \delta_k + X_{i,t-1} + \epsilon_{ikt} \quad (2)$$

for individ i i kommunegruppe k i år t . y_{ikt} er en indikator-variabel, der tager værdien 1, hvis individ i er i fleksjob (i den ene analyse) eller i uddannelse (i den anden analyse) i periode t . $\lambda_{ik}^{stigning}$ er en indikator-variabel, der tager værdien 1, hvis individ i er bosat i en kommune med en stigning i udligningsbeløbet. Dette måles før udligningsreformen for at tage højde for endogen flytning som følge af reformen. Analysens primære interesse er i koefficienterne, $\beta_t^{efter, stigning}$, der måler effekten af udligningsordningens ændrede tilskyndelser i årene efter reformen. Hvis disse koefficienter er signifikant negative, betyder det, at kommunerne reagerer på udligningsordningens tilskyndelser, da højere udligningsbeløb og dermed mindskede tilskyndelser medfører, at færre overgår til fleksjob eller uddannelse.

For at anvende en begivenhedsanalyse er γ_t tids fixed effects, der tager højde for den generelle udvikling i udfaldet, og δ_k er kommunegruppe fixed effects, der tager højde for niveauforskelle i udfaldet mellem kommunegrupper. $t = 2020$ er basisåret, da det er det sidste år før reformen. $X_{i,t-1}$ er tidsvarierende karakteristika. Her inkluderes pct. fuldtidsledige blandt 17-64-årige i bopælskommunen i år $t-1$ i analysen for fleksjob og pct. beskæftigede blandt 20-45-årige ikke-ufaglærte i bopælskommunen i år $t-1$ i analysen for ufaglærte, som et mål for den lokale aktuelle konjunktursituation. Derved tages højde for, at kommunegrupperne kan blive påvirket forskelligt af konjunktursituationen.

t Den identificerende antagelse er, at udviklingen i overgangen til fleksjob eller udviklingen i ledige ufaglærtes overgang til uddannelse i alle kommuner ville have fulgt samme trend i fraværet af udligningsreformen. Det formuleres ofte som en antagelse om parallelle trends. Antagelsen testes typisk empirisk ved at se, om $\beta^{\text{før, stigning}}$ er signifikante. Såfremt koefficienterne er insignifikante, følger kommunegrupperne samme trend før reformen, hvilket gør det plausibelt, at de også ville have fulgt samme trend efter reformen i fraværet af reformen. Standardfejlene er klynget på kommuneår niveau.

For yderligere at understøtte antagelsen om parallelle trends balanceres observerbare karakteristika mellem kommunegrupperne i året før reformen. Her anvendes entropibalancering, hvor individerne i populationen i kommuner med en stigning i udligningsbeløbet vægtes, således at de er sammenlignelige med individerne i populationen i kommuner med uændret udligningsbeløb målt ud fra gennemsnit, jf. Hainmueller (2012) og Freier mfl. (2015).³ Individerne i kommuner med en stigning i udligningsbeløbet gøres sammenlignelige med individer i kommuner med uændret udligningsbeløb, da metoden ikke kan tage højde for flere behandlingsgrupper, hvilket er en følsomhedstest. Balanceringen foretages samlet for alle personer i 2019 (svarende til $t = 2020$), jf. tabel A.4 i bilaget.

Begivenhedsanalysen udnytter ændringer i udligningsbeløbene, der trådte i kraft fra 2021 og påvirkede forskellige områder i Danmark forskelligt. Da udviklingen i påvirkede områder sammenlignes med udviklingen i upåvirkede områder, tages der højde for landsdækkende reformer eller ændringer, der påvirker alle kommuner ens. En potentielt problematisk ændring er dog, at reformåret er umid-

3. Analysen for ufaglærte vægter også individerne i forhold til variansen. Analysen for fleksjob vægter kun i forhold til gennemsnit, da populationen er markant større, hvilket letter beregningsgangen

delbart efter de første covid-19-nedlukninger. Det er problematisk for analysen, hvis covid-19-krisen ramte forskellige områder i Danmark forskelligt på en måde, der korrelerer med reformændringen. I det tilfælde vil ændringer, der skyldes covid-19, fejlagtigt tilskrives reformen. I det omfang at påvirkningen af covid-19 hænger sammen med kommunernes indbygges observerbare karakteristika, kontrolleres der for dette ved hjælp af vægtningen, og de tidsvarierende karakteristika opfanger variation fra covid-19, der hænger sammen med konjunkturer.

5. Resultater

Der præsenteres både deskriptive resultater, der udnytter intuitionen i identifikationsstrategien og resultater fra de økonometriske analyser, der udnytter entropibalancering og kontrol for konjunkturudvikling.

Generelt er der en stigning i personer uden for beskæftigelses overgang til fleksjob i årene fra 2016 til 2023 for begge grupper af kommuner, jf. figur 3.A. I kommuner med uændret udligningsbeløb stiger andelen, der overgår til fleksjob fra ca. 2,5 pct. til 4 pct. i perioden. I kommuner med en stigning i udligningsbeløbet stiger andelen en smule mindre fra lidt over 1 pct. til lidt under 2,5 pct. Dette kan indikere, at kommunerne reagerer på den svækkede tilskyndelse til, at personer uden for beskæftigelse overgår til fleksjob.

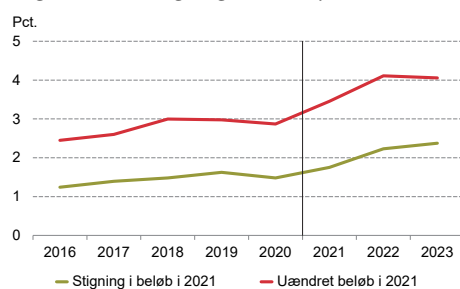
Effektestimaterne fra den økonometriske analyse er imidlertid alle omkring nul og insignifikante, jf. figur 3.B. Dette gælder både før og efter reformen. Når estimaterne er nul før reformen, afspejler det, at kommunegrupperne fulgte samme trend før reformen. Dette støtter, at antagelsen om parallelle trends er opfyldt, men resultaterne skal selvfølgelig stadig tages med forbehold for, at der kan have været andre ændringer samtidig med reformen.

For ledige ufaglærte viser de deskriptive resultater, at flere starter i uddannelse i kommuner med en stigning i udligningsbeløbet i årene før udligningsreformen, jf. figur 3.C. Der er en stor stigning i andelen af ledige ufaglærte, der starter i uddannelse i årene omkring covid-19 i 2020 og 2021 for begge grupper af kommuner.

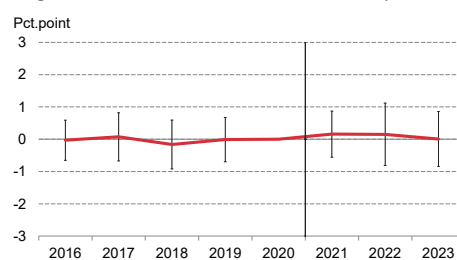
Efter reformen og covid-19 falder andelen tilbage til det tidligere niveau for kommuner med uændret udligningsbeløb, mens andelen bliver lavere for kommuner med en stigning i udligningsbeløbet. Dette giver indikationer af, at udligningsordningens tilskyndelser kan have betydning for kommunerne, da reformen netop mindskede kommunernes tilskyndelser til at ufaglærte startede i uddannelse. Den økonometriske analyse bekræfter de deskriptive resultater, men viser dog også, at estimaterne ikke er signifikante på 5 pct. niveau, jf. figur 3.D. Estimaterne er på kanten af signifikans på 10 pct. niveau, hvilket er tegn på, at kommunerne potentielt reagerer i et vist omfang.

Figur 3. Effektestimater

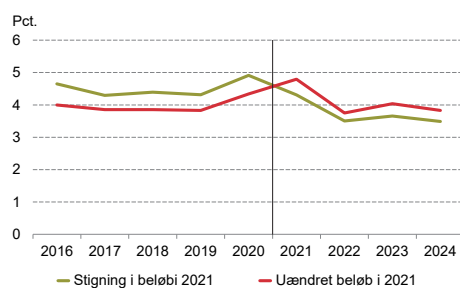
Figur A. Overgang til fleksjob

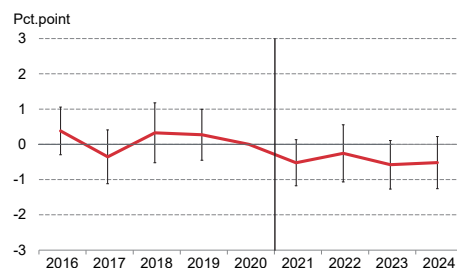
Figur B. Effektestimater for fleksjob

Figur C. Overgang til uddannelse

Figur D. Effektestimater for ufaglærte

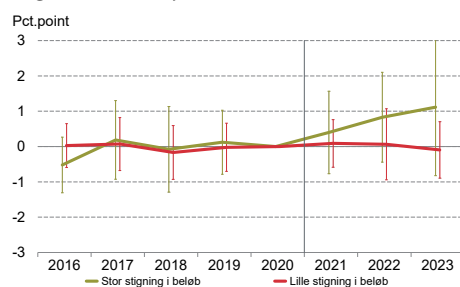
Anm. I figur A og B dækker populationen 20-59-årige, der er uden beskæftigelse (eksklusiv førtidspensionister), jf. den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Fleksjob måles det givne år, uden for beskæftigelse måles året før. I figur C og D dækker populationen 20-45-årige ledige ufaglærte. Uddannelse måles i det givne år, ledighed måles året før. Den lodrette streg viser før og efter reformen. Standardfejlene er klynget på kommuneår niveau. 95 pct. konfidensintervaller i figur B og D.

Kilde: DØR (2025)

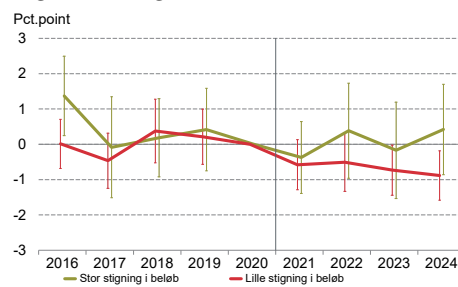
De samlede resultater skelner mellem en stigning i udligningsbeløbet og uændret udligningsbeløb. Som nævnt i afsnit 4.1, er der dog to grupper af kommuner med en stigning i udligningsbeløbet: En gruppe med en lille stigning og en gruppe med en stor stigning. Gruppen med en stor stigning i udligningsbeløbet er dog lille, og resultaterne for denne gruppe bærer isoleret set præg af usikre estimater med meget store standardfejl, jf. figur 4.A. Derfor kan der ikke drages nogle sikre konklusioner for denne gruppe.

Figur 4. Effektestimater opdelt på stigning i udligningsbeløbet

Figur A. Fleksjob

Figur B. Ufaglærte i uddannelse

Anm. Se anm. til figur 3.

Kilde: DØRS (2025)

6. Diskussion

Denne artikel har illustreret de tilskyndelser, som den kommunale udligningsordning giver anledning til inden for beskæftigelse. Det vises, at udligningsordningen dæmper en kommunes gevinst ved at få ledige i beskæftigelse, og hvis kontanthjælpsmodtagere overgår til beskæftigelse i begrænset omfang, medfører udligningsordningen, at kommunen i nogle tilfælde har et nettotab ved overgangen.

Artiklen har yderligere undersøgt, om kommunerne reagerer på udligningsordningens tilskyndelser ved at udnytte variation i tilskyndelserne fra en reform af udligningsordningen i 2021. Reformen ændrede tilskyndelserne for nogle kommuner, men ikke for andre. Analyserne viser, at kommunerne ikke ser ud til at reagere på de ændrede tilskyndelser ved at godkende færre fleksjob. Der ser ud til at være tegn på, at kommunerne reagerer på ændringen i tilskyndelserne for ufaglærte, men estimaterne er kun marginalt signifikante på 10 pct. niveau.

Når resultaterne ikke tyder på, at kommunerne reagerer på tilskyndelserne i nævneværdig grad, kan det skyldes flere faktorer. Først og fremmest er kommunernes beskæftigelsesindsats reguleret af en række nationale lovbestemmelser, der begrænser kommunernes handlemuligheder i den aktive beskæftigelsesindsats.

Analysen kan ikke direkte adressere, i hvor høj grad dette har betydning for resultaterne. Det er dog værd at bemærke, at med aftalen om en beskæftigelsesreform fra 2025 får kommunerne flere frihedsgrader i den aktive beskæftigelsesindsats. Det taler for, at kommunerne fremover i højere grad vil have mulighed for at tilpasse sig de økonomiske incitamer, som udligningsordningen indebærer.

Resultaterne kan også afspejle, at beskæftigelsesindsatsen i sidste ende varetages af sagsbehandlerne, som arbejder ud fra fagprofessionelle normer og en indre motivation i samspil med de økonomiske tilskyndelser. Derudover kan kommunernes opbygning, usikkerhed og kompleksitet også spille ind. Der kan potentielt også være afledte effekter af beskæftigelse og uddannelse på længere sigt, som denne analyse ikke medtager. Således kan overgang til beskæftigelse eller uddannelse bidrage til, at den enkelte får fodfæste på arbejdsmarkedet, og at der derved opstår et mindre træk på offentlige ydelser som følge af bedre sundhed og mindre kriminalitet.

Til sidst er det også værd at holde sig for øje, om og hvordan kommunerne faktisk kan udnytte eventuelle gevinster. Kommunernes udgifter til service er reguleret af budgetloven, der sætter lofter for det maksimale udgiftsniveau for kommunerne under ét. Det er derfor ikke givet, at eventuelle gevinster naturligt kan anvendes til at øge serviceniveauet i en kommune. Dette svækker naturligvis tilskyndelserne til at reagere på økonomiske incitamer. Det samme kan det forhold, at kommunerne under et har haft en høj likviditet de senere år.

Referencer

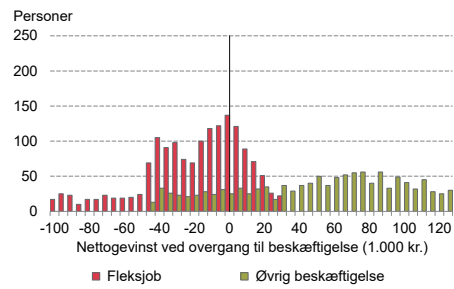
- Andersen, L. B., M.L. Jakobsen, S. Serritzlew, T. Pallesen og C.B. Jacobsen (2017). Økonomiske incitamenter i den offentlige sektor. Hans Reitzels Forlag. 2. udgave.
- Arendt, J.N. og I. Bolvig (2015). *Potentialeberegning af beskæftigelse for udsatte ledige*. Teknisk rapport. KORA.
- Bredgaard, T. og H. Holt (2025). *Fleksjob og arbejdsmarkedet*. Hans Reitzels Forlag. 1. udgave.
- Broersma, L., A. Edzes, J. van Dijk (2011). »The effects of municipal policy strategies on social assistance inflow and outflow in the Netherlands, 1999-2007.« I: *Environment and planning c-Government and policy*, 29(4). s. 709-727.
- De Økonomiske Råds formandskab (2025). *Dansk Økonomi, efterår 2025*, kapitel V.
- De Økonomiske Råds sekretariat (2025). *Baggrundsnotater til Dansk Økonomi, efterår 2025*, kapitel V.
- Dørken, R., H.S. Pedersen og S.R. Kristensen (2008). *Styring kræver styring. Refusionsreformen på kontanthjælpsområdet – om statslig styring med økonomiske incitamenter*. Aarhus: KREVI.
- Freier, R., M. Schumann og T. Siedler (2015). »The earnings returns to graduating with honors – Evidence from law graduates.« I: *Labour Economics*, 34, s. 39-50.
- Hainmueller, J. (2012). »Entropy Balancing for Causal Effects: A Multivariate Reweighting Method to Produce Balanced Samples in Observational Studies.« I *Political Analysis*, 20, s. 25-46.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2024). *Kommunal udligning og generelle tilskud 2024*.
- Lundin, M. og P. Skedinger (2006). »Decentralisation of active labour market policy: The case of Swedish local employment service committees.« I *Journal of Public Economics*, 90(4-5), s. 775-798.
- Mergele, L. og M. Weber (2020). »Public employment services under decentralization: Evidence from a natural experiment.« I *Journal of Public Economics*, 182.
- Pedersen, N.J.M. (2025). *Kommunal udligning: Principper og dilemmaer*.
- Pedersen, N.J. M., N. Ejersbo, K. Houlberg, C. Kolodziejczyk og N. Kristensen (2019). *Refusionsomlægning på beskæftigelsesområdet: Økonomiske og organisatoriske konsekvenser*. VIVE
- Reformkommissionen (2023). *Faktaark til Nye Reformveje 3 – anbefalinger til del 1*.
- Thuesen, F., & Bille, R. (2017). *Politiske styringsinstrumenter på beskæftigelsesområdet: Et litteraturstudie med fokus på statens styring af forvaltningen*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg (2012): *Kommunale udgiftsbehov og andre udligningsspørgsmål*. Betænkning nr. 1533.

Bilag

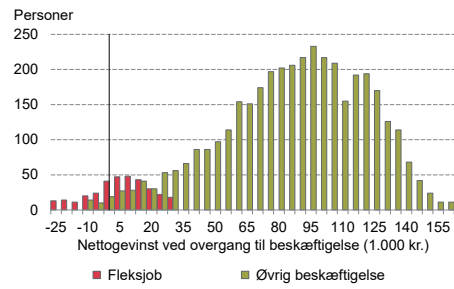
Figurer

Figur A.1. Kommunens nettogevinst ved overgang til beskæftigelse

Figur A. Kontanthjælpsmodtagere

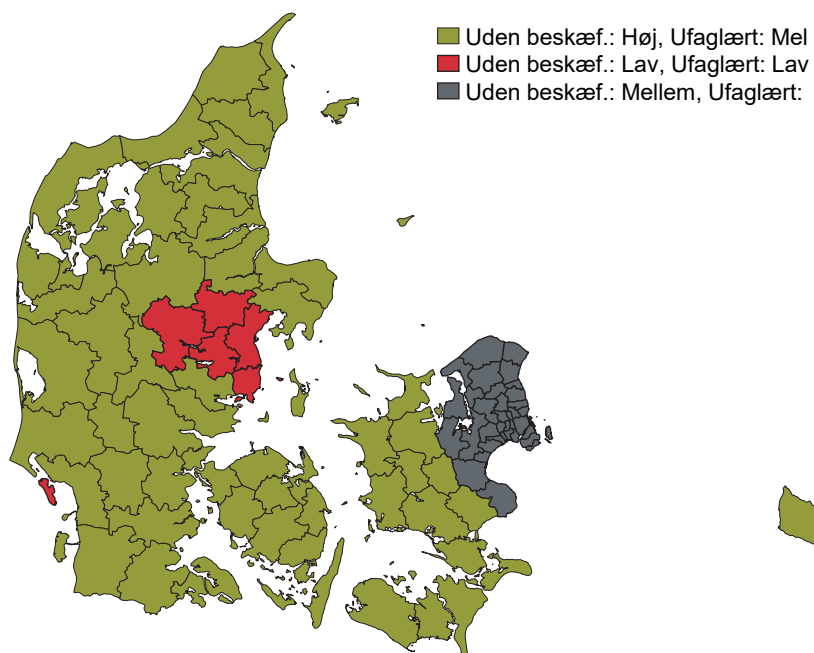
Figur B. Dagpengemodtagere

Anm. x-aksen angiver den enkelte kommunes nettogevinst, når en person, der var ledig i 2022, overgik til mindst 10 måneders beskæftigelse i 2023. Den lodrette streg angiver en nettogevinst på 0 kr.

Kilde: DØR (2025)

Figur A.2. Kort over kommune-grupper i 2020

Anm. Kommuner med mellem udligningsbeløb for personer uden for beskæftigelse og højt udligningsbeløb for ufaglærte er kommuner, som før 2021 er omfattet af reglerne for hovedstadsudligning. Kommuner med højt udligningsbeløb for ufaglærte og mellem udligningsbeløb for personer uden for beskæftigelse er kommuner, som før 2021 er omfattet af reglerne for kommuner med højt strukturelt underskud. Kommuner med lavt udligningsbeløb for personer uden for beskæftigelse og ufaglærte er kommuner, der før 2021 kun er omfattet af regler for landsudligning.

Kilde: DØRS (2025)

Tabeller

Table A.1. Udligningsbeløb for 20-59-årige uden beskæftigelse opdelt på grundbeløb og tillægsbeløb

		Lavt beløb, 2020	Mellem beløb, 2020	Stigning i beløb, 2020	Høj/uændret beløb, 2020	Udligning, 2021 (alle kom- muner)
1	Samlet udgift (mia. kr.)	24	24		24	25
2	Udligningssats	61	61		61	95
3	Udlignet beløb, mia. kr. (1*2)	15	15		15	24
4	Antal personer til for- deling	386.854	386.854		386.854	389.388
5	Grundbeløb (3/4)	38.020	38.020	38.020	38.020	61.293
6	Ekstra udgiftsbeløb (mia. kr.)		5		24	
7	Ekstra udligningssats		27		32	
8	Udlignet beløb, mia. kr. (6*7)		1		8	
9	Antal personer til for- deling		133.659		386.854	
10	Tillæg (8/9)		9.162	7.264	19.945	
11	Antal personer i krite- riet	34.919	133.659	168.578	218.276	389.388
12	Udligningsbeløb samlet (5+10)	38.020	47.182	45.284	57.965	61.293

Tabel A.2. Udligningsbeløb for personer med lav indkomst i tre ud af fire år opdelt på grundbeløb og tillægsbeløb

	Lavt beløb, 2020	Mellem beløb, 2020	Stigning i beløb, 2020	Høj/uændret beløb, 2020	Udligning, 2021 (alle kommuner)
1 Samlet udgift (mia. kr.)	11	11		11	7
2 Udligningssats	61	61		61	95
3 Udlignet beløb, mia. kr. (1*2)	7	7		7	7
4 Antal personer til fordeling	148.349	148.349		148.349	146.456
5 Grundbeløb (3/4)	43.207	43.207	43.207	43.207	44.833
6 Ekstra udgiftsbeløb (mia. kr.)				11	
7 Ekstra udligningssats				32	
8 Udlignet beløb, mia. kr. (6*7)				4	
9 Antal personer til fordeling				148.349	
10 Tillæg (8/9)				22.666	
11 Antal personer i kriteriet	12.946	58.209	71.155	77.194	
12 Udligningsbeløb samlet (5+10)	43.207	43.207	43.207	65.873	44.385
13 Udligningsbeløb i analysen (24 pct.)	10.370	10.370	10.370	15.810	10.652

Anm. Tabel A.2 og A.3: 2024-priser. Beløbene er beregnet med udgangspunkt i kriteriet for 20-59-årige uden beskæftigelse og lav indkomst i tre ud af fire år. Beløbene er beregnet som: samlet udgift * udligningssats / antal personer. Der er ikke beregnet et tillægsbeløb for hovedstadsudligningen i 2020 for kriteriet for lav indkomst, da dette kriterie ikke indgik i hovedstadsudligningens beregning af tillægsbeløb. Da ændringer i udligningen afledt af en ændring i antallet af personer med lav indkomst (uden for beskæftigelse) først påvirker den enkelte kommunes økonomi med to (tre) års forsinkelse, er udligningsbeløbet tilbagediskonteret med to (tre) år. Der er valgt en diskonteringsrate på 3,5 pct. svarende til Finansministeriets anbefaling ved samfundsøkonomiske analyser.

Kilde: DØRS (2025)

Tabel A.3. Udligningsbeløb for ufaglærte opdelt på grundbeløb og tillæg

	Lavt beløb, 2020	Mellem be- løb, 2020	Stigning i beløb, 2020	Høj/uaændret beløb, 2020	Udligning, 2021 (alle kommuner)
1 Udgift (mia. kr.), personer uden er- hvervsuddannelse	23	23		23	19
2 Udgift (mia. kr.), børn af forældre med lav uddannelse	11	11		11	13
3 Samlet udgift, mia. kr. (1+2)	34	34		34	32
4 Udligningssats	61	61		61	95
5 Udlignet beløb, mia. kr. (3*4)	21	21		21	30
6 Antal personer til fordeling	314.454	314.454		314.454	252.213
7 Grundbeløb (5/6)	65.506	65.506	65.506	65.506	121.481
8 Udgift (mia. kr.), personer uden erhvervsuddannelse		23		13	
9 Udgift (mia. kr.), børn af forældre med lav uddannelse		11		13	
10 Ekstra udgiftsbeløb, mia. kr. (8+9)		34		25	
11 Ekstra udligningssats		32		27	
12 Udlignet beløb, mia. kr. (10*11)		11		6	
13 Antal personer til fordeling		314.454		106.072	
14 Tillæg (12/13)		34.364	30.199	63.998	
15 Antal personer uden erhvervsuddannelse	25.258	183.124	208.382	106.072	
16 Udligningsbeløb samlet (7+14)	65.506	99.870	95.705	129.504	121.481

Anm.: 2024-priser. Uoverensstemmelser i summerne skyldes afrunding. Beløbene er beregnet med udgangspunkt i kriterierne for personer uden erhvervsuddannelse og børn af forældre med lav uddannelse. Beløbene er beregnet som: samlet udgift * udligningssats / antal personer til fordeling.

Kilde: DØRS (2025)

Tabel A.4. Beskrivende statistik af vægtede baggrundskarakteristika ved brug af entropibalancering

	Uden for beskæftigelse (ekskl. førtidspensionister)			Ledige ufaglærte		
	Stigning i beløb	Uændret beløb	Forskel	Stigning i beløb	Uændret beløb	Forskel
<i>Arbejdsmarkeds- tilknytn.</i>						
Uddannelse eller kurser	0,10	0,10	0,00			
Beskæftiget						
Arbejdsløs	0,21	0,21	0,00	0,20	0,20	0,00
Førtidspensionist						
Kontanthjælpsmodtager	0,45	0,45	0,00	0,80	0,80	0,00
Øvrige udenfor arbejdsstyrken	0,25	0,24	0,01			
<i>Beskæftigelse</i>						
Erhvervs erfaring i år siden 1980	6,67	6,27	-0,40	2,09	2,39	0,30
Disponibel indkomst ^b	10,95	11,09	0,14	126.177	128.899	2.722
Lønindkomst ^b	10,60	10,70	0,10	24.505	23.920	-585
<i>Kommunekarakteristika</i>						
Pct. Ledige i kommunen	5,22	5,37	0,15	3,08	3,07	-0,01
Pct. Kontanthjælpsmodtager i kommunen	4,41	4,64	0,23	6,53	4,02	-2,51
Pct. førtidspensionister	9,30	5,45	-3,85	3,16	3,14	-0,02
Observationer	196.311	203.825		49.104	20.080	

Anm. a) For ledige ufaglærte dækker intervallet også 45-årige. b) For personer uden beskæftigelse er der taget den naturlige logaritme for at lette beregningerne. Der er anvendt entropibalancering (der matches ikke på % førtidspensionister i kommunen) for alle 20-59-årige for de første tre søjler og alle 20-45-årige ufaglærte i de sidste tre søjler. Tabellen viser karakteristika for populationerne, der er fokus i artiklen. Udover tabellens karakteristika matches på aldersintervaller á 5 år, herkomst, civilstatus i tre kategorier, køn og om man er forældre. Manglende observationer er kodet til nul, mens missing-indikatorer er udeladt af denne tabel.

Kilde: DØRS (2025).